

OBSAH

Slovo na úvod	VII
ÚVOD	VIII
Názvy, rozdelenie a obsah	VIII
Literárna skladba	IX
Rozprávania a dejiny	XII
Zákonodarstvo	XIV
Náboženský význam	XV

GENEZIS 1

I. PÔVOD SVETA A ĽUDSTVA 1

1. STVORENIE A PÁD 1

Prvé rozprávanie o stvorení*	1
Skúška slobody. Raj*	3
Pád	5
Kain a Ábel*	6
Kainovo potomstvo*	7
Set a jeho potomstvo*	8
Patriarchovia pred potopou*	8
Boží synovia a ľudské dcéry*	9

2. POTOPA* 10

Skazenosť ľudstva	10
Prípravy na potopu	10
Záplava	11
Opadnutie vody	12
Vystúpenie z archy	12
Nový poriadok sveta	13

3. OD POTOPY PO ABRAHÁMA 14

Noe a jeho synovia*	14
Zaľudnenie zeme*	14
Babylonská veža*	16
Patriarchovia po potope*	16
Terachovo potomstvo*	16
Povolanie Abraháma	17

II. ABRAHÁMOVE DEJINY* 17

Abrahám v Egypte*	18
Rozchod Abraháma a Lota	18
Vojenská výprava štyroch veľkých kráľov*	19
Melchizedek	20
Božie prisľúbenia a zmluva*	21
Narodenie Izmaela*	22

Zmluva a obriezka*	23
Zjavenie pri Mamreho dube*	24
Abrahámov orodovanie	25
Zničenie Sodomy*	26
Pôvod Moabcov a Ammoncov*	28
Abrahám v Gerare*	28
Izákovo narodenie*	29
Odoohnanie Hagar a Izmaela*	29
Abrahám a Abimelech v Beer-Šebe*	30
Abraháмова obeta*	30
Nachorovo potomstvo*	31
Hrobka patriarchov*	31
Izákovo manželstvo*	32
Potomstvo Ketury*	35
Abraháмова smrť	35
Potomstvo Izmaela*	35

III. DEJINY IZÁKA A JAKUBA

Narodenie Ezaua a Jakuba*	36
Ezau predáva prvorodenstvo	36
Izák v Gerare*	36
Studne medzi Gerarom a Beer-Šebou	37
Zmluva s Abimelechom	38
Ezauove chetejské ženy	38
Jakub si vymámi Izákovo požehnanie*	38
Izák posielal Jakuba k Labanovi*	40
Ďalšie Ezauovo manželstvo*	40
Jakubov sen*	40
Jakubov príchod k Labanovi*	41
Dve Jakubove manželstvá*	42
Jakubove deti*	42
Ako Jakub zbohatol	44
Jakubov útek*	44
Laban prenasleduje Jakuba*	45
Zmluva medzi Jakubom a Labanom*	46
Jakub sa chystá na stretnutie s Ezauom*	47
Zápas s Bohom*	48
Stretnutie s Ezauom*	49
Jakub sa oddeľuje od Ezaua*	49
Príchod do Sichemu*	49
Znásilnenie Diny*	50
Manželská dohoda so Sichemčanmi	50
Zradná pomsta Simeona a Léviho	50
Jakub v Beteli*	51
Benjamínovo narodenie a Ráchelina smrť	52

Rubenovo krvismilstvo	52
Dvanásť Jakubových synov*	52
Izákova smrť*	52
Ezauove ženy a deti v Kanaáne*	52
Ezauovo sťahovanie*	52
Ezauovo potomstvo v Seire	53
Edomskí náčelníci	53
Potomstvo Chorijca Seira*	53
Edomskí králi	53
Ďalší edomskí náčelníci	54

IV. JOZEFOVE DEJINY* 54

Jozef a jeho bratia	54
Bratia predajú Jozefa*	55
Príbeh Júdu a Tamar*	56
Jozefove začiatky v Egypte*	57
Jozef a zvodkyňa*	57
Jozef vo väzení	58
Jozef vykladá sny faraónovým úradníkom*	58
Faraónove sny*	59
Povýšenie Jozefa	60
Jozefovi synovia	61
Prvé Jozefovo stretnutie s jeho bratmi*	61
Návrat Jakubových synov do Kanaánu	62
Jakubovi synovia sa vracajú s Benjamínom*	63
Stretnutie u Jozefa	64
Jozefova čaša v Benjamínovom vreci	64
Júdov zásah	65
Jozef sa dáva spoznať*	66
Faraónovo pozvanie	67
Návrat do Kanaánu	67
Jakubov odchod do Egypta*	67
Jakubova rodina*	67
Uvítanie u Jozefa	68
Audiencia u faraóna	68
Iné rozprávanie*	69
Jozefova hospodárska politika*	69
Jakubova posledná vôľa*	70
Jakub adoptuje a žehná oboch Jozefových synov*	70
Jakubove požehnania*	71
Jakubove posledné chvíle a smrť*	73
Jakubov pohreb*	74
Od Jakubovej smrti po Jozefovu smrť	74

EXODUS

77

I. VYSLOBODENIE Z EGYPTA

77

1. IZRAEL V EGYPTĚ*

77

Blahobyť Hebrejov v Egypte

77

Útlak Hebrejov

77

2. MOJŽIŠOVA MLADOSŤ

78

A POVOLANIE

78

Mojžišovo narodenie*

78

Mojžišov útek do Madiánu*

79

MOJŽIŠOVO POVOLANIE

79

Boh sa rozpomenul na Izrael*

79

Horiaci ker*

80

Mojžišovo poslanie

80

Zjavenie Božieho mena*

80

Pokyny k Mojžišovmu poslaniu

81

Olúpenie Egypťanov

81

Mojžišovi je daná moc robiť znamenia

82

Áron Mojžišovým tlmočníkom

82

Mojžišov návrat do Egypta. Odchod z Madiánu

82

Obriezka Mojžišovho syna*

83

Stretnutie s Áronom

83

Prvý rozhovor s faraónom*

83

Pokyny dozorcom nútených prác

83

Sťažnosti hebrejských pisárov

84

Výčitky ľudu. Mojžišova modlitba

84

Nové rozprávanie o Mojžišovom povolaní*

84

Mojžišov a Áronov rodokmeň

85

Pokračovanie rozprávania o Mojžišovom povolaní

85

3. EGYPTSKÉ RANY.* PASCHA

85

Palica premenená na hada

85

I. VODA SA ZMENÍ NA KRV

86

II. ŽABY

87

III. KOMÁRE

87

IV. OVADY*

87

V. MOR DOBYTKA

88

VI. VREDY

88

VII. KRUPOBITIE

88

VIII. KOBYLKY

89

IX. TMA

90

Oznámenie smrti prvorođených

91

Pascha – Veľká noc*

91

Sviatok Nekvasených chlebov

93

Predpisy o Pasche

93

Desiata rana: smrť prvorođených	93
Olúpenie Egypťanov	93
Odchod Izraela	94
Predpisy o Pasche	94
Prvorození*	95
Nekvasené chleby	95
Prvorození*	95
4. ODHOD Z EGYPTA*	96
Odchod Izraelcov*	96
Z Etamu k Trstinovému moru	96
Egypťania prenasledujú Izrael	96
Zázrak s morom*	97
Vitazný spev*	98
II. PUTOVANIE PÚŠŤOU	99
Mara*	99
Manna a prepelice*	100
Zo skaly vytryskne voda *	101
Boj s Amalekom*	102
Stretnutie Jetra s Mojžišom*	102
Ustanovenie sudcov*	103
III. ZMLUVA NA SINAJI*	104
1. ZMLUVA A DESATORO	104
Príchod na Sinaj	104
Prísľub Zmluvy*	104
Príprava Zmluvy	105
Božie zjavenie*	105
Desatoro*	106
2. KÓDEX ZMLUVY*	107
Zákon o oltári	107
Zákony o otrokoch	108
Zabitie	108
Údery a rany	109
Krádeže zvierat	109
Priestupky podliehajúce náhrade za škodu	110
Zvedenie panny	110
Mravné a náboženské zákony	110
Prvotiny a prvorození	111
Spravodlivosť. Povinnosti voči nepriateľom	111
Sobotný rok a sobota	111
Sviatky Izraela*	111
Prísľuby a poučenia pre vstup do Kanaánu*	112
3. ZÁVER ZMLUVY*	113
Mojžiš na vrchu*	113

4. PREDPISY O STAVBE SVÄTYNE A O JEJ SLUŽOBNÍKOCH*	114
Príspevok na svätyňu	114
Stan a jeho zariadenie. Archa*	114
Stôl na obetné chleby*	115
Svietnik	115
Pribytok.* Látky a prikrývky	116
Kostra	117
Opona	117
Oltár celopalov	118
Nádvorie*	118
Olej do svietnika	118
Rúcha kňazov	119
Efód*	119
Pektorál	119
Plášť	120
Znak posvätenia	120
Šaty kňazov	120
Vysvätenie Árona a jeho synov. Príprava	121
Očistenie, obliečka a pomazanie	121
Obetné dary	121
Uvedenie kňazov do úradu	121
Posvätná hostina	122
Posvätenie oltára celopalov	122
Každodenný celopal	122
Oltár voní	123
Daň z hlavy	123
Umývadlo	123
Olej na pomazanie*	123
Voňavá zmes	124
Stavitelia svätyne	124
Sobotný odpočinok*	125
Mojžiš dostáva tabule Zákona*	125
5. ZLATÉ TELA A OBNOVENIE ZMLUVY*	125
Zlaté tefa*	125
Jahve varuje Mojžiša	126
Mojžišova modlitba*	126
Mojžiš rozbíja tabule Zákona	126
Horlivosť Levitov	127
Nová Mojžišova modlitba	127
Prikaz na odchod*	127
Stan*	127
Mojžišova modlitba	128
Mojžiš na vrchu	128
Obnovenie Zmluvy.* Tabule Zákona	128
Božie zjavenie	129

Zmluva*	129
Mojžiš znovu zostupuje z vrchu*	130
6. BUDOVANIE A POSTAVENIE SVÄTYNE*	130
Zákon sobotného odpočinku	130
Zbierka materiálu	131
Stavitelia svätyne	131
Zastavenie zbierky	132
Príbytok*	132
Kostra Príbytku	132
Opona	133
Archa	133
Stôl na obetné chleby	133
Svietnik	133
Oltár vôní. Olej na pomazanie a voňavá látka	134
Oltár celopalov	134
Umývadlo	134
Výstavba nádvorí	134
Výpočet použitých kovov*	135
Veľkňazovo rúcho	135
Efód	135
Pektorál	136
Plášť	136
Odevy kňazov	136
Znak zasvätenia	136
Odovzdanie vykonaných prác Mojžišovi	136
Postavenie a posvätenie svätyne	137
Vykonávanie Božích nariadení	137
Jahve si berie svätyňu do vlastníctva	138
Oblak vedie Izraelcov	138

LEVITIKUS 139

I. OBRADY PRI OBETÁCH*	139
Celopaly*	139
Nekrvavá obeta*	140
Obeta spoločenstva*	141
Obeta za hriech:*	142
Niektoré prípady obiet za hriech	144
Obeta za hriech človeka z ľudu (pokračovanie)	144
Obeta zadosťučinenia*	144
Kňazstvo a obety*	145
Práva kňazov	147
Všeobecné pravidlá	147
Podiel kňazov	148
Obrady vysviacky*	148

II. UVEDENIE KŇAZOV DO ÚRADU	148
Záver	148
Kňazi sa ujímajú svojej služby*	150
Doplnujúce predpisy*	151
III. PRAVIDLÁ O ČISTOM A NEČISTOM*	152
Zvieratá čisté a nečisté*	152
Dotyk nečistých zvierat	153
Ďalšie pravidlá o znečisťujúcich dotykoch	153
Náukové úvahy	154
Záver	154
Očisťovanie ženy po pôrode*	154
Malomocenstvo človeka:*	154
Predpisy o malomocnom	156
Malomocenstvo na šatách	157
Očisťovanie malomocného*	157
Malomocenstvo na domoch	158
Záver	161
Veľký deň Zmierenia*	161
IV. ZÁKON SVÄTOSTI*	163
Obetovanie zvierat a obety	163
Zákazy z oblasti pohlavného života*	164
Mravné a kultové predpisy*	165
Záverečné napomenutie*	168
Posvätnosť kňazstva	169
Svätosť pri účasti na svätej hostine	170
Záver	173
Znovu o sviatku Stanov*	173
Doplnok k obradným predpisom*	173
Bohorúhanie a zákon odvety	174
Sväté roky*	174
Božia záruka na sobotný rok	175
Výkup majetkov*	175
Výkup osôb	176
Zhmutie. Záver	177
Požehnania*	177
Kliatby	178
DODATOK	179
SADZOBNÍK A OCENENIA*	179

NUMERI	183
I. SČÍTANIE*	183
Muži poverení sčítaním	183
Sčítanie	183
Povinnosti Levitov	184
Usporiadanie kmeňov	185
Léviho kmeň:	186
Rody Levitov:	188
Sčítanie Levitov	189
II. ROZLIČNÉ ZÁKONY*	190
Vylúčenie nečistých	190
Náhrada	190
Obeta žiarlivosti*	190
Nazirejstvo*	191
III. OBETY KNIEŽAT A ZASVÄTENIE LEVITOV*	192
Obetný dar vozov	192
Forma požehnania	192
Obetné dary pri posviacke	193
Lampy svietnika	195
Zasvätenie Levitov Bohu	195
IV. PASCHA (VELKÁ NOC) A ODCHOD	196
Trvanie ich služby	196
Zvláštny prípad	197
Oblak	197
Trúby	197
Rozkaz na pochod	198
Mojžišov návrh Chobabovi*	199
V. ZASTÁVKY NA PÚŠTI	199
Tabeera	199
Kibrot–Taava*. Sfažnosti ľudu	199
Odchod	199
Mojžišova prosba	200
Jahveho odpoveď	200
Vyliatie Ducha	200
Prepelice	201
Miriam a Áron proti Mojžišovi*	201
Božia odpoveď	201
Áronova a Mojžišova prosba	202
Prieskum Kanaánu*	202
Správa vyslaných	203
Vzbura Izraela	203

Jahveho hnev a Mojžišova prosba	204
Odpustenie a trest	204
VI. PŘEDPISY O OBETÁCH	205
PRÁVOMOC KŇAZOV A LEVITOV*	205
Nekrvavá obeta pridaná k obetám	205
Márny pokus Izraelcov*	205
Prvotiny chleba	206
Zmierenie za previnenia z nepozornosti	206
Porušenie soboty	206
Strapce na šatách	207
Vzbura Koracha, Datana a Abirama*	207
Trest	208
Kadidelnice	209
Áronov prihovor*	209
Áronov prút	209
Zmierovacia úloha kňazov	210
Podiel pre kňazov	210
Podiel Levitov*	211
Desiatky*	211
Popol z červenej jalovice*	211
Prípady nečistoty*	212
Obrad s očisťovacou vodou	212
VII. Z KADEŠA DO MOABU*	213
Vody Meriby*	213
Potrebanie Mojžiša a Árona*	213
Edom odoprie prechod*	213
Áronova smrť*	214
Zaujatie Chormy*	214
Medený had*	215
Zastávky na ceste do Zajordánska*	215
Vydobytie Zajordánska*	215
Moabský kráľ povoláva Balaama*	217
Balaamova oslica	217
Balaam a Balak	218
Balaamove proroctvá	219
Izrael v Peore*	222
VIII. NOVÉ NARIADENIA*	223
Sčítanie	223
Sčítanie Levitov	224
Dedičstvo dcér	225
Jozue náčelníkom pospolitosti	225
Spresnenia o obetách*	226
Zákony o sľuboch	228

IX. KORISŤ A DELENIE	229
Svätá vojna proti Madiánu*	229
Zabitie žien a očistenie koristi	229
Delenie koristi	230
Zastávky počas Exodu*	233
Delenie Kanaánu. Boží prikaz	234
Hranice Kanaánu*	234
Kniežatá poverené delením	235
Podiel Levitov*	235
Mestá útočišťa	236
Dedičstvo vydatej ženy*	237
Záver	237

DEUTERONÓMIUM 239

PRVÁ MOJŽIŠOVA REČ	239
Čas a miesto*	239
Posledné pokyny na Chorebe	239
Nevera v Kadeši	240
Jahveho pokyny v Kadeši	240
Z Kadeša do Arnonu*	241
Vydobytie Sichonovho kráľovstva*	243
Vydobytie Ogovho kráľovstva	243
Rozdelenie Zajordánska	244
Posledné Mojžišove ustanovenia	244
Nevernosť v Peore a skutočná múdrosť	244
Zjavenie na Chorebe a jeho požiadavky	245
Výhliadky na trest a obrátenie	245
Veľkosť Božieho vyvolenia	246
Mestá útočišťa*	247
DRUHÁ MOJŽIŠOVA REČ*	247
Desatoro	247
Mojžišovo prostredníctvo	248
Láska k Jahvemu, podstata Zákona*	248
Výzva k vernosti	249
Izrael, oddelený ľud	250
Vyvolenie a Božia priazeň	250
Božia moc	251
Skúška na púšti*	252
Pokúšenia Prísľubenej zeme	252
Víťazstvo pochádza od Jahveho, a nie z čnosti Izraela	253
Previnenie Izraela na Chorebe a Mojžišov príhovor*	253
Ďalšie previnenia. Mojžišova modlitba	254
Archa zmluvy a voľba Léviho	254
Obrezanie srdca*	255

Skúsenosť Izraela*	255
Prísľúbenia a výstrahy	255
Záver	256
II. DEUTERONOMICKÝ KÓDEX*	257
Bohoslužobné miesto*	257
Spresnenia o obetách*	257
Proti kanaánskej modloslužbe	258
Proti zvodom modloslužby	258
Proti jednému modloslužobnému zvyku	259
Čisté a nečisté zvieratá	259
Ročný desiatok*	260
Trojočný desiatok	260
Sobotný rok	261
Otrok	261
Prvorodené z dobytky	261
Sviatky: Pascha a sviatok Nekvasených chlebov*	262
Iné sviatky	262
Sudcovia*	263
Úchylky v bohoslužbe	263
Levitskí sudcovia	263
Králi*	263
Levitské kňazstvo*	264
Proroci	264
Vražda a mestá útočiska	265
Medze	266
Svedkovia	266
Odveta	266
Vojna a bojovníci	266
Dobýjanie miest*	267
Prípád neznámeho vraha	267
Zajatkyne	267
Právo prvorodeného	268
Neposlušný syn	268
Rôzne predpisy	268
Útoky na dobré meno mladej ženy	269
Cudzoložstvo a smilstvo	269
Účasť na bohoslužobných zhromaždeniach*	269
Čistota tábora	270
Sociálne a bohoslužobné zákony	270
Rozvod	271
Ochranné opatrenia	271
Zákon o švagrovskej povinnosti – leviráte*	272
Cudnosť pri bitkách	272
Dodatky	272

Prvotiny*	273
Trojročný desiatok	273
III. ZÁVEREČNÁ REČ	274
KONIEC DRUHEJ REČI*	274
Izrael, Jahveho ľud*	274
Sľúbené požehnanie*	275
Kliatby	276
Výhľady na vojny a vyhnanstvo	277
TRETIA REČ	278
Historická pripomienka*	278
Zmluva v Moabe	279
Výhľady na vyhnanstvo	279
Návrat z vyhnanstva a obrátenie	280
Dve cesty	280
Jozueho poslanie*	281
V. POSLEDNÉ MOJŽIŠOVE SKUTKY JEHO SMŔŤ*	281
Obradné čítanie Zákona*	281
Jahveho pokyny	282
Pieseň svedectva	282
Zhromaždenie Izraela na vypočutie piesne	282
MOJŽIŠOVA PIESEŇ*	283
Zákon, prameň života*	285
Oznámenie Mojžišovej smrti*	285
Mojžišove požehnanie*	286
Mojžišova smrť*	288
MAPY	ii
INDEX	vi